

การสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ทำให้สตรีวัยรุ่นเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบย้อนหาสาเหตุ (analytical, case-control study) ครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของสตรีวัยรุ่น ได้แก่ การมีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง ทักษะเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ของผู้ปกครองและการชักชวนของเพื่อน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก จากสตรีวัยรุ่นที่พักอาศัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่ 120 ราย และกลุ่มสูบบุหรี่ 30 ราย เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และข้อมูลเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ แบบประเมินความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของโรเซนเบิร์ก ที่แปลเป็นภาษาไทยโดยพรนภา หอมสินธ์ แบบสอบถามทักษะเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของสตรีวัยรุ่น และแบบสอบถามการสูบบุหรี่ของผู้ปกครองและการชักชวนของเพื่อน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (logistic regression)

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของสตรีวัยรุ่น ($OR = 13.13, 95\% CI = 4.40, 39.16$) และการสูบบุหรี่ของผู้ปกครอง ($OR = 7.75, 95\% CI = 2.51, 23.94$) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของสตรีวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ สตรีวัยรุ่นที่มีทักษะเป็นกลางต่อการสูบบุหรี่มีโอกาสเสี่ยงที่จะสูบบุหรี่เป็น 13.13 เท่าของกลุ่มที่มีทักษะไม่สนับสนุนการสูบบุหรี่ และสตรีวัยรุ่นที่มีผู้ปกครองสูบบุหรี่มีโอกาสเสี่ยงที่จะสูบบุหรี่เป็น 7.75 เท่าของสตรีวัยรุ่นที่ผู้ปกครองไม่สูบบุหรี่

จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าบุคลากรด้านสุขภาพควรจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้สตรีวัยรุ่นมีทักษะที่ไม่สนับสนุนการสูบบุหรี่ และควรร่วมกันรณรงค์งดสูบบุหรี่ในบิдамารดาหรือผู้ปกครองของสตรีวัยรุ่น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของสตรีวัยรุ่นต่อไป

ABSTRACT

180862

Smoking is harmful behavior that will cause short term and long term health problems for female adolescents. The purpose of this analytical, case-control study was to examine the factors related to smoking including self-esteem, attitudes toward smoking, parent smoking, and peer's inducement among female adolescents. One hundred and fifty female adolescents living in Muang District, Chiang Mai Province were recruited during July to August, 2005. Of the 150 samples, 120 were non-smokers and 30 were smokers. The research instruments consisted of the profile of demographic data and smoking data, the self-esteem scale developed by Rosenberg and translated into Thai by Homsin, the attitudes toward smoking questionnaire, and the parent smoking and peer's inducement questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, and logistic regression.

The results revealed that attitudes toward smoking (OR = 13.13, 95% CI = 4.40, 39.16) and parent smoking (OR = 7.75, 95% CI = 2.51, 23.94) were statistically significant factors associated with smoking among female adolescents. The female adolescents who had neutral attitudes toward smoking were 13.13 times more likely to smoke than those who had unfavorable attitudes toward smoking. The adolescents whose parents were smokers were 7.75 times more likely to smoke than those whose parents were non-smokers.

Based on the findings, the researcher recommends that health personnel design interventions to promote unfavorable attitudes toward smoking among female adolescents and to campaign quitting smoking among parents of female adolescents in order to become good role models.